

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **D. K.**, narozená „X“,
bytem „X“,
zastoupená Mgr. Martinou Knickou, advokátkou,
sídlem Tyršova 1434/4, 405 02 Děčín,

proti
žalované: **Obec Všehrdy**, IČO: 00673293,
sídlem Všehrdy 29, 430 01 Chomutov,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2021, č. j. OÚVš-376/2021,

takto:

- I. Žaloba **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek v částce 3 000 Kč. Částka 3 000 Kč bude žalobkyni vrácena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně podala prostřednictvím své právní zástupkyně ke zdejšímu soudu žalobu, kterou se domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2021, č. j. OÚVš-376/2021, jímž bylo rozhodnuto ve smyslu § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), o částečném odmítnutí žádosti žalobkyně o poskytnutí informace ze dne 15. 3. 2021 „*v rozsahu v jakém informace, dle tvrzení žadatelky nebyly poskytnuty*“.
2. V daném případě se tak zjevně jedná o řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Před vlastním projednáním věci byl tudíž soud nejprve povinen zabývat se povahou napadeného rozhodnutí v tom směru, zda se nejedná o rozhodnutí, které je z prezkumné činnosti soudu vyloučeno. K prezkoumávání správního rozhodnutí totiž může soud v rámci správního

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

soudnictví přistoupit pouze za předpokladu, že není dána překážka, která by mu bránila věcně rozhodnout. Jinak soudu nezbývá nic jiného, než podanou žalobu s odkazem na § 46 odst. 1 s. ř. s. usnesením odmítnout.

3. Při hodnocení existence překážek bránících o žalobou napadeném rozhodnutí věcně rozhodnout soud předně vycházel z § 5 s. ř. s., dle kterého platí, že pokud nestanoví tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.
4. Soudní ochrana ve správním soudnictví tedy nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení. Obecně stanovený důvod nepřipustnosti návrhu v § 5 s. ř. s. je poté rozveden v následujících ustanoveních s. ř. s., např. v § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je návrh podle tohoto zákona nepřipustný, přičemž § 68 písm. a) s. ř. s. stanovuje, že žaloba je nepřipustná tehdy, pokud žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného. V daném případě přitom soud dospěl k závěru, že předmětnou žalobu je třeba odmítnout, a to s poukazem na § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. v návaznosti na § 68 písm. a) s. ř. s.
5. K tomuto závěru soud dospěl s ohledem na zjištění, že žalobou napadeným rozhodnutím nebylo rozhodováno o řádném opravném prostředku (tj. odvolání) žalobkyně, nýbrž se jednalo právě o rozhodnutí žalované jako povinného subjektu ve věci. Žalobkyně přitom nepochybně mohla prvoinstanční rozhodnutí žalované napadnout do 15 dnů ode dne jeho doručení odvoláním, tedy řádným opravným prostředkem, který však ve věci podán nebyl.
6. Pokud žalobkyně úvodem žaloby uvedla, že je jí známo, že ve správním soudnictví se lze domáhat ochrany práv toliko po vyčerpání řádných opravných prostředků, avšak v návaznosti na výklad podaný rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j. 7 As 192/2017-35, má za to, že žaloba proti napadenému prvostupňovému rozhodnutí je přípustná, pak soud v daném případě této argumentaci žalobkyně nemohl přisvědčit.
7. Z předloženého správního spisu ve věci totiž vyplynulo, že žalobkyně dne 15. 3. 2021 podala žádost o informaci, spočívající v „kopii dvou dokumentů/pláneků, které jste mi ukazovala na ZO, dne 8. 3. 2021, které se vztahují k záměru obce koupit/směnit pozemky od firmy Agrocom Hrušovany“. Této žádosti bylo dne 29. 3. 2021 v rozsahu jednoho plánu - mapky vyhověno, nicméně ve vztahu k druhé mapce (jako „pracovnímu náčrtku“) byla žádost částečně odmítnuta rozhodnutím žalované vydaným pod sp. zn. OÚVš-160/2021, s odůvodněním, že se jednalo o podklad pro jednání zastupitelstva. Dané rozhodnutí pak bylo na základě odvolání žalobkyně zrušeno Krajským úřadem Ústeckého kraje jako nadřízeným správním orgánem rozhodnutím ze dne 22. 4. 2021, č. j. KUUK/055076/2021, pro nepřezkoumatelnost, neboť bylo

shledáno, že řízení je stíženo vadou, když nebyly dodrženy zákonné požadavky na náležitosti rozhodnutí jak výrokové části, tak i odůvodnění, ve smyslu § 68 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Následně žalovaná předmětnou žádost žalobkyně opětovně odmítla rozhodnutím ze dne 10. 5. 2021, sp. zn. OÚVš-202/2021, a to s odkazem na § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona. I toto rozhodnutí poté žalobkyně napadla odvoláním. Krajský úřad Ústeckého kraje pak rozhodnutím ze dne 16. 6. 2021, č. j. KUUK/080170/2021, znovu napadené prvostupňové rozhodnutí zrušil, neboť jej shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Nadřízený správní orgán k tomu uvedl, že žalovaná dostatečně neodůvodnila, proč v projednávaném případě aplikovala § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona. Institut informačního příkazu ve smyslu § 16 odst. 4 informačního zákona přitom nadřízený orgán žalované nepoužil, jelikož správní spis dle jeho hodnocení neobsahoval kompletní informace pro možnost jeho využití. Po nadepsaném rozhodnutí byla žádost o poskytnutí informace žalovanou opětovně odmítnuta, tentokrát již shora rekapitulovaným napadeným rozhodnutím.

8. V kontextu shora popsanych skutečností zdejší soud zdůrazňuje, že si je plně vědom závěrů plynoucích z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 7 As 192/2017-35, kde bylo mj. konstatováno, že *„[o]chrana ve věcech svobodného přístupu k informacím je specifická a nesmí být v žádném případě formalistická. Proto podá-li žadatel o informaci žalobu proti rozhodnutí povinného subjektu poté, co povinný subjekt opětovně rozhodl způsobem pro žalobce negativním, nesmí správní soud takovouto žalobu odmítnout, ale musí ji věcně projednat, samozřejmě jsou-li dány ostatní podmínky řízení. (...) Žadatel o informace může ve věcech svobodného přístupu k informacím podat žalobu přímo proti rozhodnutí povinného subjektu, kterým povinný subjekt po předchozím zrušovacím rozhodnutí odvolacího orgánu znovu odmítl požadovanou informaci poskytnout (§ 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím).“* Současne však zde bylo uvedeno, že *„[s]myslem pravomoci soudu dle § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím je tedy rozetnout gordický uzel nekončících procesních obstrukcí či procesního „ping-pongu“ mezi odvolacím správním orgánem a povinným subjektem.“*
9. Seznatelným smyslem citovaných závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu je tak účinně zabránit povinnému subjektu v tom, aby jeho jednání působilo ve věci žádosti o poskytnutí informací značné průtahy a aby kladlo účelově překážky žadatelově zájmu na poskytnutí požadovaných informací. Učiněný právní závěr byl přitom vysloven právě za situace, kdy nadřízený správní orgán (přezkoumatelné) rozhodnutí povinného subjektu o neposkytnutí požadovaných informací opakovaně rušil a navíc povinný subjekt zavázal k jejich poskytnutí. Povinný subjekt však ke zrušujícím rozhodnutím nadřízeného orgánu (nadto vázán příkazem k poskytnutí informací) v čase z různých důvodů odmítal požadované informace poskytnout, resp. se dopouštěl zjevných procesních obstrukcí. K tomu je současně třeba odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 6 As 113/2014-35, ze kterého vyplývá, že zacyklení a vznik tzv. procesního „ping-pongu“ může způsobovat postup povinného subjektu, který nemá zájem poskytnout informaci, nebo se snaží poskytnutí informace co nejvíce oddálit. Povinný subjekt tak jedná

v rozporu se smyslem a účelem zákona a uchyluje se k obstrukcím, účelovému postupu či zdržování, a to i za využití instančního vztahu s nadřízeným orgánem.

10. Takovýto stav nicméně v nyní projednávané věci dle hodnocení zdejšího soudu nenastal, neboť rozhodnutí žalované sice byla opakovaně (konkrétně dvakrát) zrušena, avšak toliko pro jejich nepřezkoumatelnost. Poprvé, jak už bylo dříve rekapitulováno, pro nedodržení zákonných požadavků na náležitosti rozhodnutí - ve výrokové části i odůvodnění, a podruhé za výslovného konstatování, že žalovaná dostatečně neodůvodnila, proč v projednávaném případě aplikovala § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona, přičemž dle nadřízeného orgánu žalované nebylo možno užít informačního příkazu ve smyslu § 16 odst. 4 informačního zákona, neboť správní spis dosud neobsahuje kompletní informace pro možnost jeho využití. Z výše popsaného tak nelze než dospět k závěru, že napadená rozhodnutí žalované byla vždy shledána za nepřezkoumatelná, přičemž vytknuté vady se žalovaná dle svých schopností zjevně snažila v duchu jednotlivých zrušujících rozhodnutí odstranit (viz míra konstatovaných pochybení v navazujících zrušujících rozhodnutích Krajského úřadu Ústeckého kraje), což tedy nelze spojovat s typickou procesní obstrukcí povinného subjektu, jak je popisována v již odkazované judikatuře. Postup žalované současně nelze (prozatím) hodnotit jako svévolné (účelové) vydávání nepřezkoumatelných rozhodnutí, neboť pro závěr o takovémto účelovém jednání žalované nesvědčí žádná indicie (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2019, č. j. 4 As 18/2018-59, ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 As 71/2018-31, a ze dne 31. 7. 2006, č. j. As 2/2003-73).
11. Ačkoliv je tedy dle nadepsané judikatury možné, aby se žadatel o informace žalobou směřující proti opakovanému negativnímu rozhodnutí povinného subjektu obrátil přímo na soud a domáhal se u něj zrušení takového rozhodnutí, popř. i o uložení povinnosti požadované informace poskytnout, nelze dle názoru zdejšího soudu tento závěr zcela paušalizovat, resp. je třeba uvážit konkrétní okolnosti projednávaného případu – tj. existenci procesních obstrukcí a procesního „ping-pongu“. V řešené věci přitom takový postup možný nebyl, jelikož jednání žalované dosud není možno shledat za procesní obstrukci ve formě svévolného (účelového) vydávání nepřezkoumatelných rozhodnutí, na jejichž efektivní řešení právě zmíněná judikatura Nejvyššího správního soudu reagovala.
12. Ostatně, v daném kontextu lze pro úplnost upozornit i na závěr plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2019, č. j. 4 As 18/2018-59, v němž bylo konstatováno, že *„Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že jakkoliv z jeho dosavadní judikatury vyplývá, že v souladu s § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím se může žadatel žalobou směřující proti opakovanému negativnímu rozhodnutí povinného subjektu obrátit přímo na soud a domáhat se u něj nejen zrušení takového rozhodnutí, ale současně i uložení povinnosti požadované informace poskytnout, zásadně je takový postup nemožný tehdy, je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.“*
13. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tak soud dospěl k závěru, že v projednávané věci nebyla splněna jedna ze základních podmínek řízení, tj. vyčerpání řádných opravných prostředků před podáním žaloby, jež je nezbytná k tomu, aby soud mohl

předmětnou žalobu meritorně projednat. Ani výjimečnost a specifičnost přezkumu věci svobodného přístupu k informacím totiž nemůže zcela negovat základní principy, na kterých je postaven přezkum dle soudního řádu správního. Z důvodu, že žalobkyně před podáním žaloby nevyčerpala řádné opravné prostředky v řízení před správními orgány, je tedy podaná žaloba nepřipustná podle § 68 písm. a) s. ř. s., a soud ji proto podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. výrokem I. odmítl.

14. Na tomto místě pak soud k předmětu projednávané věci (tj. k poskytnutí požadované informace) poukazuje na vyjádření žalované k podané žalobě, kde bylo mj. konstatováno, že žalovaná je aktuálně připravena požadovanou informací žalobkyni poskytnout, aby tak předešla dalším soudním sporům, přičemž o tomto postupu ve věci žalobkyni již opakovaně upozornila.
15. Výrok II. o náhradě nákladů řízení poté vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
16. Jelikož řízení skončilo před prvním jednáním, soud ve smyslu § 10 odst. 3 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl výrokem III. rovněž o vrácení žalobkyní zaplaceného soudního poplatku v částce 3 000 Kč za podání žaloby. Uhrazený soudní poplatek v celkové výši 3 000 Kč tak bude žalobkyni vrácen z účtu krajského soudu ve lhůtě stanovené v § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 18. října 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu